

23 februari 2024 ♦ #018

INHOUDSTAFEL

Editoriaal	1
Meldingen	2
Hoofdanalyse	2
Aandelen	13
- AEM	13
- NEM	13
Lezersvragen	15
Studiedagen	18
Piramide	23
Beleggingsrooster	24

SC is een uitgave van:

Meraki Publishing EOOD
Korab Planina Street 8-10
1407 SOFIA - BULGARIJE
BTW: BG202925879

Klantendienst:

support@safecapital.eu

Navalny: cui bono?

Beste abonnee,

Politiek is, naast de handel in geheimen, vooral een perceptiespel met als doel het veroveren en behouden van wat in de literatuur bekend staat als de "moral high ground": de positie van waaruit je met autoriteit beleid kan voeren. Politici weten perfect dat de macht uiteindelijk ligt bij wie door de bevolking als het meest ethisch wordt aanzien, en daar doen ze alles voor. Ik schrijf "uiteindelijk" omdat alle manoeuvres die nodig zijn om die status te verwerven het liefst zo immoreel mogelijk zijn.

Een gewone mens kan zich dat niet voorstellen. Een woord is een woord, en zelfs al betrappen we onszelf zo nu en dan eens op een ethische onzorgvuldigheid, dan nog is bij ons de norm ... dat er een norm is. Het idee dat er eigenlijk géén normen zijn - nihilisme pur sang dus - is iets wat ons nooit werd aangeleerd. Wij kregen via het leerstof-klassensysteem een bepaalde ethiek ingeprent waarvan wij redelijk veronderstellen dat die voor iedereen geldt, en dus ook voor de leiders die we verkiezen. Een belangrijk deel van mijn ontwaken was in te zien dat dit helemaal niet het geval is. Sterker nog: het omgekeerde is waar.

Het axioma waarmee je dit soort zaken kan analyseren, is vrij eenvoudig: een goeie politicus is een slechte mens. Wil men zich opwerken in de politiek, dan moet men de capaciteit aan de dag leggen om zo nihilistisch mogelijk te zijn: gaan voor macht, om de macht, zonder enige ethische limieten. Sterker nog: hoe meer men die redelijke limieten overschrijdt, hoe meer men in het centrum van de macht komt te staan. En dat is omdat men de geheimen kent van wie samen met hen over die limieten is gegaan. Tussen politici heerst dan ook een constante neurose van achterdocht - wie verraadt wie eerst, en hoeveel schade zou dat berokkenen?

Er kan dus geen vertrouwen zijn in de politiek, laat staan ethiek of rechtschapenheid. En hoe sneller je dat begrijpt, hoe sneller je ook kan begrijpen dat de ware macht zich verschuilt in wat we de zwarte markt van de politiek kunnen noemen: de vrijmetselarij. Begrijp me niet verkeerd: er is niets mis met de occasionele Rozenkruiser (graad 18) die de alchemie achter kosmische principes probeert te snappen. Ik heb het over het circuit binnen de vrijmetselarij, dat aangestuurd wordt door de spionagediensten, die op hun beurt ten dienste staan van een handvol machtige bankiersfamilies, en niet van de staten (dat is deel van de illusie).

Dat alles mag fictie voor u lijken, maar ik kan u verzekeren: het is heel erg echt. Mensen zoals Anneke Lucas, Chantal Frei, Jeanette Archer en vele anderen kunnen daar honderduit over getuigen. En het is die verborgen wereld, die occulte machinerie, die van achter de schermen zorgt voor bepaalde resultanten, zoals de dood van de Russische dissident Aleksej Navalny op 16 februari 2024. De *prodia*, helemaal beheerst door dat occulte circuit, zetten alvast een nieuw propagandalijntje op: de volksheld Navalny, die alleen het beste voorhad met Rusland, is nu door een wrede dictator om het leven gebracht.

Maar er is één vraag die ik geen enkele journalist hoor stellen, en die komt van een dieper analyseniveau: "Welk belang heeft Poetin überhaupt bij de dood van Navalny?" Want zeg nu zelf: zou dat niet heel erg stom zijn, gezien Poetin nog geen twee weken eerder een dijk van een interview gaf waarin hij een duidelijke opening maakte naar vrede, en dat bovendien door een kwart miljard mensen werd bekeken? Zou het niet kunnen dat de partijen die belang hebben bij het voortduren van de oorlog in Oekraïne voelden dat ze iets moesten doen, al is het maar het doden van één van hun eigen agenten?

Want ja, ik verdenk Navalny er inderdaad van een MI6-agent te zijn geweest die geofferd werd in een cynisch spel. Als ik zie hoe zijn 'vrouw' (lees: collega-spionne) nu ingezet wordt om de publieke opinie te bespelen, zie ik de verhaallijn al komen: wij moeten gaan vechten tegen Poetin. Maar laat u niet vangen: onafhankelijk van of Poetin een dictator is of niet, het is onze zaak niet. Onze zaak is de vrijheid hier verdedigen, net zoals de Russen dat moeten doen in hun land. Als ze daar al de noodzaak toe zien. Want één ding is zeker: hun vrijheid is een stuk groter dan onder het Sovjetregime - nog zo'n product van diezelfde occulte groepen. Lev Bronstein, iemand?

Brecht Arnaert

De bubbel die indexbeleggen heet

We krijgen de laatste tijd vaker de vraag of we niet beter zouden indexbeleggen. De *performance* van veel breed gespreide ETF's is de laatste tijd fantastisch, dus waarom nog individuele aandelen selecteren, terwijl men ook breed gespreid kan beleggen tegen lage kosten en hoge rendementen? Een terechte vraag dus, maar we zijn terughoudend hierin, en in deze analyse kan u ook lezen waarom.

John C. Bogle (1929-2019) stond aan de wieg van het indexbeleggen. Tijdens zijn studie aan Princeton University in de begin jaren vijftig kwam hij erachter dat de meeste actief beheerde beleggingsfondsen na aftrek van kosten slecht presteerden. Deze conclusie leidde uiteindelijk tot de oprichting van Vanguard in 1974 en tot het eerste indexfonds voor particuliere beleggers in 1976.

In eerste instantie sloeg het niet aan in Amerika, maar na enige tijd begon de interesse toch toe te nemen. En tegenwoordig is indexbeleggen de standaard. Vanguard groeide uit tot de op een na grootste vermogensbeheerder ter wereld (op 1: BlackRock). Tegenwoordig hebben alle grote vermogensbeheerders een breed scala aan indexfondsen op het schap en is het assortiment van passieve fondsen (die een index nabootsen) enorm en nog steeds groeiende.

Dat is niet zonder reden: makkelijk, breed gespreid, en tegen lage kosten beleggen is voor iedereen mogelijk. Daarnaast wordt (op de relatief lage kosten na, en bij volledige nabootsing) ook hetzelfde rendement gehaald als de brede index. Mede daarom is indexbeleggen nu de standaard bij de grote institutionele beleggers en bij vermogensbeheerders.

Meldingen

Agenda

De volgende editie: **vrijdag 08 maart**
Het volgende KW: **woensdag 20 maart**

In dit Eerste Kwartaalwebinar van 2024 gaan we dieper in op de cryptomarkt, met de Bitcoin Halving als belangrijkste event. Verder gaan we een vooruitblik geven op de Safecapital Lentemeeting, met als thema "Autonomie Vergroten" (AVE). [Registreer hier](#) indien u live wil deelnemen. Zoniet, geen nood: vrijdag 22 maart wordt de opname van het KW op de [Kennisbank](#) geplaatst.

Eerste Kwartaalwebinar 2024

By Brecht Arnaert

Via Zoom®

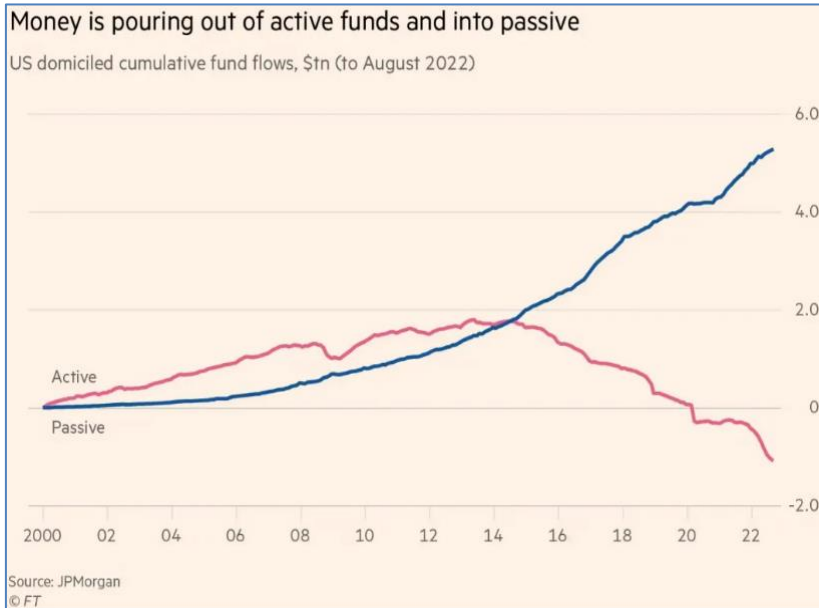
Wed 20th Mar 2024

8:00 PM CET

[Info & tickets...](#)

John C. Bogle was de oprichter van de Vanguard Group, een van de grootste vermogensbeheerders ter wereld. In 1976 introduceerde hij het Vanguard 500 fonds, wat het rendement volgt van de S&P 500 en het eerste indexfonds was dat op de markt werd gebracht voor particuliere beleggers.

Er vloeit dus steeds meer geld naar passief beleggen, wat weer ten koste gaat van actief beheerde fondsen. Want waarom zouden al die vermogensbeheerders nog het risico nemen om een actief beheerd fonds op te nemen die het slechter kan doen dan de index - ook wel **"benchmark"** genoemd? En waarom zouden ze zelf nog de aandelen selecteren, waaronder aandelen die niet zwaar in de grote indices zitten? Veel vermogensbeheerders zetten hun prestaties af tegen een brede aandelenindex, zoals de S&P 500 of de MSCI World Index. Dit wordt hun benchmark, wat betekent dat ze hun werk goed deden wanneer ze het beter doen dan deze index, en vice versa. Door deze manier van werken zullen ze ook niet veel afwijken van die benchmark, aangezien ze dan veel vragen krijgen van klanten, zeker in tijden waarin ze een lager rendement realiseren. Hierdoor zullen ze het ook nooit veel beter doen dan de index.

Wat zit er nu in die grote indices zoals de S&P 500 en de MSCI World Index? Met name de grootste bedrijven ter wereld. Als we de top 10 van de S&P 500 er even bijnemen, dan zien we dat die bovenal wordt ingepalmd door de **"Magnificent 7"**: Apple, Meta (zie: Facebook), Nvidia, Amazon, Tesla, Alphabet (zie: Google), en Microsoft. Deze Magnificent 7 hebben een weging van bijna 30% in de S&P 500.

Bogle is ook een grondlegger van passief beleggen. Daarmee creëerde hij een nieuwe industrie die zich richt op de tegenstelling van de traditionele manier van beleggen (actief beleggen). Hij staat bekend als de **"Father of Passive Investing"**. Tegenwoordig is passief beleggen de standaard geworden, waar dat eerst actief beleggen was.

BlackRock is de grootste vermogensbeheerder ter wereld, gevolgd door Vanguard. Met iShares heeft BlackRock een wereldspeler van formaat in huis. Via hun fondsen hebben zij belangen in diverse beursgenoteerde bedrijven. Als die ondernemingen zijn opgenomen in een index, hebben zij (de grote vermogensbeheerders) een belang in die aandelen.

Apple Inc. (AAPL)

185.04 -2.11 (-1.13%) 185.39 +0.35 (+0.19%)

44 Close February 13 04:00PM EST Pre Market: 0:03AM EST

Summary Chart Conversations Statistics Historical Data Profile Financials Analysis Options Holders Sustainability

Major Holders Insider Roster Insider Transactions

Major Holders Breakdown

Holder	Shares	Date Reported	% Out	Value
Vanguard Group Inc	1,299,997,133	Sep 29, 2023	8.42%	240,551,460,762
BlackRock Inc	1,031,407,553	Sep 29, 2023	6.68%	190,851,646,683

Als we kijken bij Apple (zoek Apple op bijv. Yahoo Finance, en klik dan op "holders"), dan zien we dat Vanguard en BlackRock de grootste aandeelhouders zijn. Samen (8,42 % en 6,68 %) hebben zij zo'n 15% van Apple in handen via hun fondsen. Dat geldt voor alle grote bedrijven, zoals o.a. ook Amazon, Meta, en Alphabet. Het aandeel van de 2 grootste vermogensbeheerders in al die bedrijven is tussen de 12% en 15%.

Deze index, zoals vele indices, is namelijk marktgewogen. Dat betekent dat ieder aandeel in de index wordt gewogen naar zijn marktwaarde. Als aandeel A een marktkapitalisatie heeft van 2 miljard dollar en aandeel B van 1 miljard dollar, zal het gewicht in de index van aandeel A twee keer zo groot zijn als de weging van aandeel B. Stijgt de waarde van aandeel A fors, dan zal ook het gewicht in de index verder toenemen. En dat zien we nu gebeuren met de Magnificent 7 aandelen. De marktwaarde van die aandelen is fors gestegen (Tesla blijft achter), en daarmee ook de weging in de index.

Deze 7 aandelen gecombineerd zijn ongeveer $1/6^{\text{de}}$ waard van de totale marktwaarde van alle aandelen in de wereld bij elkaar. Deze 7 bedrijven hebben aan inkomsten ongeveer 1,7 % van het totale BBP wereldwijd. Nu zit er zeker groei in deze groep aandelen, maar dit verschil is enorm. Natuurlijk hebben deze bedrijven geprofiteerd van schaalgrootte en van verschillende innovaties en acquisities. Hierdoor hebben ze een groot marktaandeel kunnen verwerven, wat nu nog versterkt wordt door kunstmatige intelligentie. Er is echter ook een ander aspect waardoor de beurswaarde van deze bedrijven zo explosief is gestegen, en dat is de opkomst van indexbeleggen.

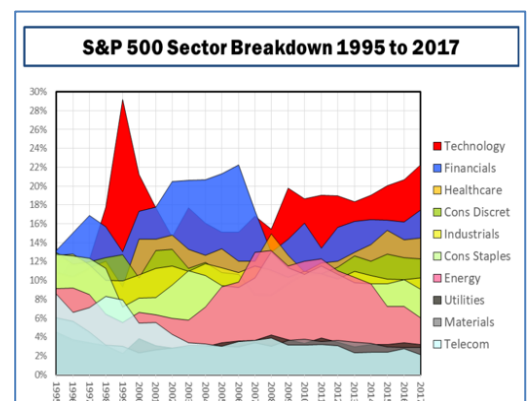
Normaal gesproken gaat het kapitaal naar bedrijven met goede vooruitzichten en die niet te duur zijn. Door het indexbeleggen gaat het meeste kapitaal echter naar de bedrijven met het zwaarste gewicht in de index. Zo worden grote bedrijven beloond, omdat ze groot zijn. Hiermee worden hun waarderingen opgedreven en zijn ze in staat om met behulp van eigen aandelen weer bedrijven over te nemen en te investeren in toekomstige groei. De 'groten' worden zo dus nog groter, waarop er weer meer kapitaal naar die bedrijven gaat via de indexfondsen. **En dat gaat door, tot de bubbel een keer barst.**

BlackRock is dus een heel belangrijke financiële speler, en door al hun belangen kunnen ze invloed uitoefenen. Ze kunnen agendapunten van aandeelhoudersvergaderingen zetten en stemmen op die vergaderingen. In principe heeft iedere aandeelhouder in een bedrijf stemrecht, maar niet indien men, zoals vaak het geval is, geen individuele aandelen bezit. Indien men beleggingsfondsen bezit in de plaats, is het de fondsbeheerder die over het stemmen gaat (in dit geval dus BlackRock).

Sector Breakdown	Weight (%)
Information Technology	29.52
Financials	13.14
Health Care	12.77
Consumer Discretionary	10.31
Communication Services	8.86
Industrials	8.58
Consumer Staples	6.14
Energy	3.81
Real Estate	2.37
Materials	2.27
Utilities	2.23

De grote tech-bedrijven zijn een groot onderdeel van de S&P 500 en van veel andere indices. De sector informatietechnologie kent een weging van bijna 30% in de S&P 500. In 1993 was dit nog maar 6% en in 1999 (net voor de internetbubbel klapte) bijna 30%. Overigens worden Meta Platforms en Alphabet tegenwoordig ondergebracht in de sector communicatiediensten. De sector energie was in 2009 goed voor 14% van de index, waar dat anno 2024 nog geen 4% meer is.

Eind jaren 90 was 'internet' het toverwoord en was de technologiesector op het hoogtepunt goed voor bijna 30% van de S&P 500. Veel internetbedrijven (of bedrijven die .com in hun naam hadden) waren 'veelbelovend' en hun aandelen gingen vele malen over de kop. En toen barstte de bubbel.

Ondertussen zitten **vermogensbeheerders** dan ook met een enorm dilemma (zie ook [onze recente blogpost hierover](#)), want durven ze het wel aan om deze aandelen te onderwegen en minder te beleggen erin dan de index? Vermogensbeheerders worden nl. afgerekend op hun relatieve rendement ten opzichte van de indexen, maar fondsmanagers gaan niet zo snel ontslagen worden als ze in de grote aandelen zitten wanneer die blijken niet goed te presteren. Echter, ze worden waarschijnlijk wel ontslagen als ze deze grote aandelen niet hebben gevolgd wanneer die blijken verder te stijgen. De bekende belegger Peter Lynch had hierover een passende uitspraak (waarbij je IBM in deze tijden mag vervangen met een Nvidia of een Apple): *"There's an unwritten rule on Wall Street: you'll never lose your job losing your clients money in IBM."*

Maar hoeveel ruimte zit er nog in deze Mag. 7? Ze zijn goed voor ongeveer 1,7 % van de totale wereldeconomie (BBP) aan omzet, terwijl de marktwaarde ongeveer $1/6^{\text{de}}$ is van alle beursgenoteerde aandelen bij elkaar. De implicatie is dat ofwel de wereldeconomie genoeg zal groeien om de waarderingen van deze bedrijven te rechtvaardigen, of dat deze bedrijven een groter deel van de wereldwijde taart zullen blijven krijgen. Laten we, voor we die vraag verder onder de loep nemen, eerst even kijken naar waar deze bedrijven (grosso modo) hun geld mee verdienen:

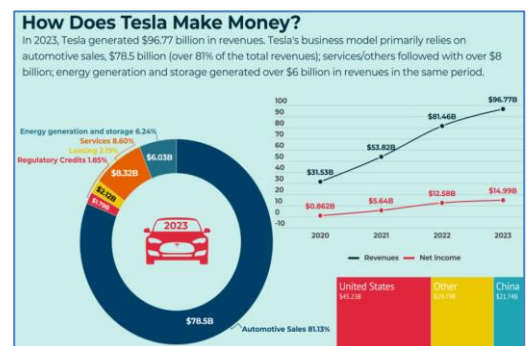
- Apple | Consumentenelektronica en computers
- Microsoft | Cloud en software / computing
- Nvidia | Gaming en data(centra)
- Meta Platforms | Advertenties
- Alphabet | Advertenties en cloud
- Tesla | Auto's
- Amazon | Consumentenproducten, cloud en data(centra)

Toen in maart 2000 bleek dat Japan in een recessie zat, spatte de bubbel. De koers van Amazon ging ook hard onderuit, van 100 dollar naar 7 dollar. Veel internetbedrijven gingen failliet en het duurde vele, vele jaren voordat de aandelenkoersen van de internetbedrijven die overleefden de verliezen van soms wel 90% of meer hadden goedge maakt.

Indexbeleggen is altijd terugkijken want een index is per definitie een samenstelling van bedrijven die het in het verleden goed hebben gedaan. In het verleden was het dan ook zo dat de tien grootste bedrijven in de index qua rendement achterbleven. Normaal presteerde een gelijkgewogen index (dus: een index waarin alle aandelen gelijk gewogen zijn) beter dan een index die naar marktkapitalisatie gewogen wordt (zoals de S&P 500).

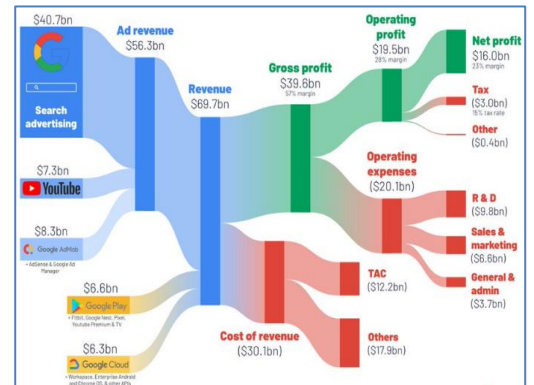
Tesla had in 2023 een omzet van bijna 97 miljard dollar. Zo'n 81% hiervan (78,5 miljard dollar), het overgrote deel dus, was afkomstig van hun auto-verkopen. Daarnaast hebben ze ook een service afdeling, goed voor 8,6 % van de omzet, en hun energie-opslag was goed voor ruim 6% van de omzet. Ondanks alle grootse plannen blijft Tesla vooralsnog een autobedrijf.

Nu zijn er natuurlijk ook andere elementen in spel. Zo is Amazon bijv. ook eigenaar van Whole Foods Market (een biologische supermarktketen), en ontwikkelt iedere naam van deze 7 ook andere producten en diensten, maar het grootste deel van hun omzet blijft komen uit 'discretionaire' producten (non-essentiële producten en diensten).

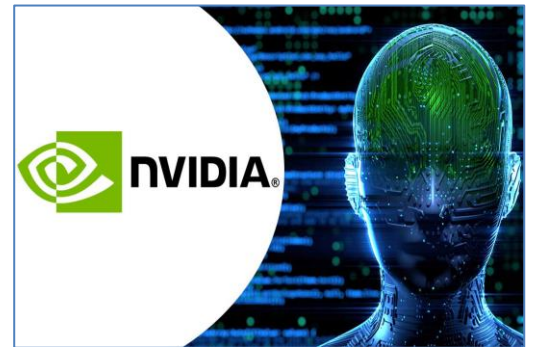

Het meeste geld wordt echter besteed aan essentiële producten zoals voedsel, energie, en huisvesting. Ongeveer een derde van alle uitgaven gaat daar naartoe, gevolgd door gezondheidszorg, sociale zekerheid, infrastructuur, en dergelijke zaken. Hoeveel blijft er dus over voor deze discretionaire producten? Maximaal 30%? Dat kan natuurlijk meer worden, maar dat groeit (relatief gezien) pas echt bij forse economische groei. Zolang de economie niet groeit en het koopkrachtverlies van de consument blijft (en er is momenteel geen enkele reden om aan te nemen dat de koopkracht op korte termijn zal stijgen), zullen de uitgaven naar essentiële producten enkel maar toenemen. Mensen zullen het geld dat ze hebben vooral willen (en moeten) uitgeven aan voedsel, energie, en huisvesting.

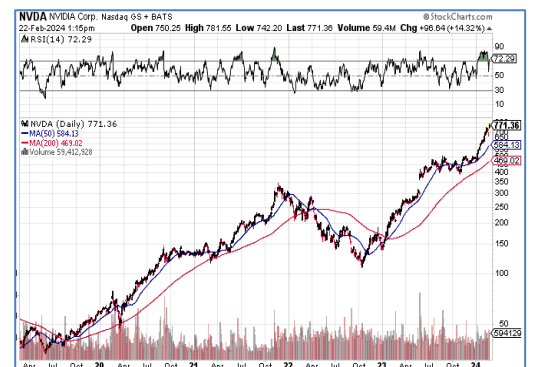
De Mag. 7 maakt nu al 1/6de (16,67 %) uit van de totale marktwaarde van alle beursgenoteerde bedrijven bij elkaar. Willen ze dit gaan uitgroeien tot die 30%, dan moeten ze alle concurrenten overnemen. En binnen de technologiebeurs Nasdaq maakt het qua marktwaarde 1/3de uit van het totaal, en dus bestaat de kans dat de mededingingsautoriteiten het waarschijnlijk niet zouden toestaan dat ze nog meer concurrenten overnemen. Daarnaast concurreren ze ook al fors tegen elkaar. Alphabet en Meta concurreren allebei op dezelfde advertentiemarkt. Ze hebben samen bijna 400 miljard dollar aan inkomsten per jaar. Beide bedrijven zijn in wezen reclamebedrijven. Het is de melkkoe van Google, en het is in wezen de enige serieuze bron van inkomsten voor Meta.

Alphabet verdient veruit het meeste geld aan hun advertenties - zo'n 80% van de totale inkomsten. De cloud business is groeiende, maar zit op ongeveer 10% van de totale inkomsten. Verder kent Alphabet ook verschillende risicovolle investeringen waarvan men nog niet weet of dit wat gaat opbrengen. Alphabet staat bij nogal wat tech-fanaten bekend als een bedrijf dat wel vaker een gok waagt met een nieuw project dat ook kan falen (zoals de Google Glasses of Google Stadia).

Nvidia is o.a. bekend geworden met hun grafische kaarten, en is een *household name* in de gaming wereld. Hoewel gaming sinds de oprichting in 1993 steeds het grootste onderdeel was, zijn data centra sinds 2023 het segment met de hoogste inkomsten voor Nvidia. Door de opkomst van AI is de research en technologie van Nvidia nog gewilder geworden, en de beurskoers lift mee met de AI-hype en ook de mooie financiële resultaten.

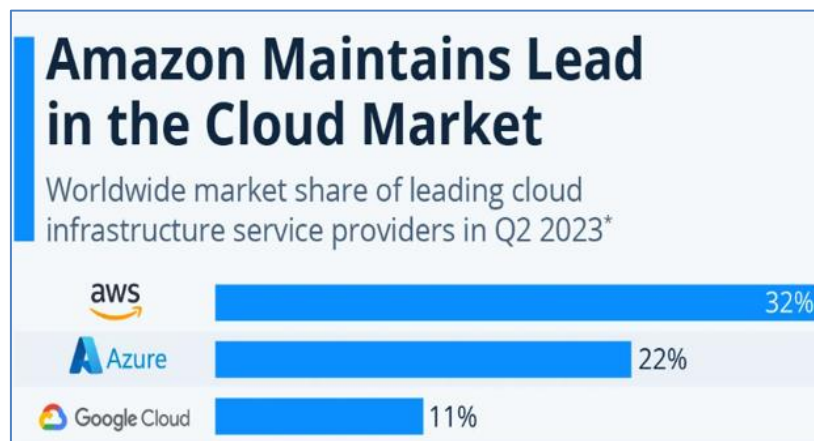

De koers van Nvidia is in drie jaar tijd al x14 gegaan. Alleen al dit jaar is de koers zo'n 50% gestegen. De omzet en winst stijgen ook fors. Die omzetsijting komt met name uit het onderdeel data centra. Het gaming onderdeel stagneert wat, maar dat wordt meer dan genoeg goedgemaakt door de enorme stijging van het data centra segment.

Indien deze twee bedrijven de rest van de online reclamemarkt zouden overnemen (de helft die ze nog niet bezitten), dan hebben ze een dubbele inkomstenstroom met een hoge marge. Daarop zouden ze misschien iets meer "pricing power" hebben, waarop ze anderen meer kunnen laten betalen voor reclame. Wellicht pakken ze nog meer van de traditionele reclamemarkt (niet-digitaal), maar ze zullen nog steeds met elkaar moeten concurreren en ze zijn nog steeds afhankelijk van de advertentie-uitgaven van klanten die voldoende winstgevend moeten zijn om hen voor advertenties te betalen. Heel veel rek lijkt hier dus niet meer in te zitten.

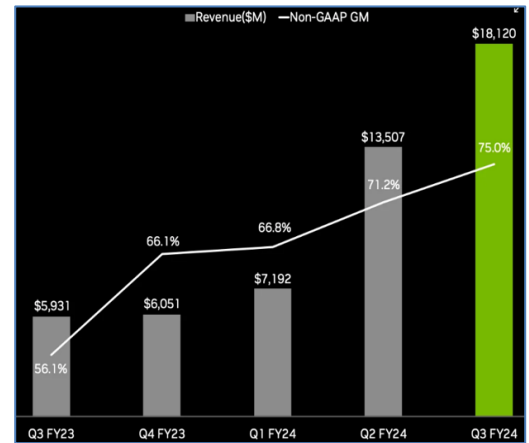
Dit is de nieuwe internetbubbel: online advertenties

In De Correspondent verscheen in 2019 al [een goed artikel](#) over het **probleem van de online advertentiemarkt**. Hun conclusie? Dit is de nieuwe internetbubbel. Volgens het artikel weten adverteerders niet wat hun advertenties opleveren, en kunnen ze amper zicht hebben op wat de effecten zijn van (hun) online ads. Wil dat zeggen dat deze advertentiemarkt op instorten staat? Nee, dat niet, maar het zet wel vraagtekens bij een verdere groei. Wanneer bedrijven er nl. achter komen dat hun advertenties niet hun beoogde effect hebben (of op z'n minst dat men niet degelijk de impact kan achterhalen), dan zullen ze hun budgetten ook terugschroeven. Daarnaast blijven ze afhankelijk van de consument, en als die het laat afweten dan hebben ze, op zijn zachtst gezegd, nog een uitdaging voor de boeg.

Natuurlijk zijn er ook onderdelen die wel hard groeien, zoals de cloud markt. En dit zal zeker nog verder groeien, maar ook hiervoor geldt dat de grote bedrijven met elkaar concurreren. Amazon heeft met AWS 32% marktaandeel, Microsoft heeft met Azure 22% marktaandeel, en Alphabet heeft met Google Cloud 11% marktaandeel. Daarnaast zijn de waarderingen van deze bedrijven ook al fors, met koers-winstverhoudingen van 58 voor Amazon en 36 voor Microsoft. Alphabet kent dan nog een redelijke waardering van 25, maar zoals gezegd zijn zij grotendeels afhankelijk van advertentie-inkomsten.

En zo komen we uit bij de "spending power" van de consument. **Want wie moet dat allemaal gaan betalen?** Het is voor weinigen nog een geheim dat de Amerikaanse consument al tijden op de pof leeft.

Het vorige kwartaal (nog niet op de bovenstaande grafiek) werd er een omzet gerealiseerd van zo'n 20 miljard dollar, wat zo'n 200% hoger lag dan het jaar ervoor. De omzet is op een jaar tijd gigantisch gestegen, net als de winst. De vraag is natuurlijk of dit groeitempo zal kunnen worden verdergezet. Met een koers-winstverhouding (k/w) van bijna 100 is het aandeel aan de dure kant, en dit zal alleen gerechtvaardigd kunnen worden door een hoge groei. Natuurlijk zit er nog meer potentieel in AI, maar of dit een k/w van 100 rechtvaardigt?

Uit het artikel van De Correspondent blijkt dat het heel lastig is om de effecten van advertenties te meten. Randall Lewis schreef in 2011 samen met Justin Rao een paper waarin hetzelfde punt wordt gemaakt - ["On the Near Impossibility of Measuring the Returns to Advertising"](#). Lewis en Rao deden bij Yahoo vijftientig gigantische experimenten met waanzinnig veel proefpersonen, en bleven met een enorme onzekerheid achter. Marketing-researcher Garrett Johnson is de mening toegedaan dat geen enkel experiment voldoende effect zal kunnen aantonen, omdat de effecten volgens hem minuscuul zijn: *"Het is heel moeilijk om gedrag van mensen te veranderen door ze plaatjes en filmpjes te laten zien die ze niet willen zien"*. Gezien de effectiviteit van propaganda en wat we weten over o.a. occulte conditionering, lijkt die uitspraak eerder wat naïef.

Uit een recent onderzoek van Bankrate blijkt dat maar liefst 56% van de Amerikanen een onverwachte kost van 1000 dollar niet zou kunnen betalen. 22% van de Amerikaanse volwassenen hebben geen spaargeld, en los van de financiële uitdagingen geeft 57% van de ondervraagden aan ook stress te ondervinden van hun financiële situatie. In meerdere opzichten geen gezonde situatie.

In Europa zal het gemiddeld genomen misschien iets beter zijn, maar Europa loopt hopeloos achter op veel gebieden (waaronder tech) of moet terrein prijsgeven op gebieden waar het van oudsher leidend in was (zoals de Duitse industriële productie). De 'oude economieën' draaien verder ook niet goed. Duitsland, Japan, en ook het VK (resp. de nummers 3, 4, en 6 van de economische ranglijst) zitten in een recessie. Uiteindelijk gaan we dat ook voelen in onze portemonnee.

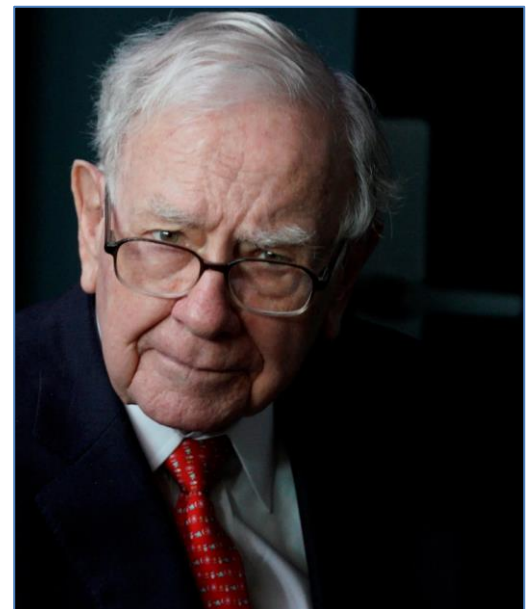

Iemand die het niet voelt in zijn portemonnee is Jeff Bezos. Toeval of niet: hij verkocht vorige week 36 miljoen aandelen Amazon, met een waarde van 6,1 miljard dollar. In het laatste jaarverslag werd er melding gemaakt dat executive chairman Bezos van plan was om in totaal 50 miljoen aandelen te verkopen tegen 31 januari 2025, en 2/3de daarvan heeft hij al verzilverd. Hoewel het niet onlogisch is dat een voormalig CEO zijn aandelenbelang in zijn voormalig bedrijf afbouwt, is dit wel een erg grote hap. Met een rendement van zo'n 70% vorig jaar is het wel heel hard gegaan met de koers van Amazon. Maar zeg nou zelf, zou hij het ook gedaan hebben als hij nog heel veel potentieel had gezien in het aandeel? Wat er ook van zij, **een gewaarschuwd mens telt voor twee.**

Daarnaast zien we dat het investeringsvehikel van Warren Buffett, Berkshire Hathaway, 10 miljoen aandelen Apple heeft verkocht in de laatste drie maanden van 2023. Buffett begon zijn posities in Apple op te bouwen in 2016 en verkoopt nu een kleine positie (ruim 1%). Hoewel Berkshire nog genoeg aandelen Apple heeft (905 miljoen), is dit toch enigszins opmerkelijk omdat Buffett erom bekendstaat aandelen voor een lange tijd aan te (willen) houden. Een bekende quote van hem is dan ook: *"If you aren't thinking about owning a stock for 10 years, don't even think about owning it for 10 minutes."*

En misschien is dat ook de reden dat, ondanks alle onderzoeken die maar vraagtekens blijven plaatsen bij de effectiviteit van ads, zoveel grote bedrijven enorme marketingafdelingen hebben met het doel om zo'n groot mogelijk budget te spenderen aan marketing. Daarom laten ze van alles zien om het bedrijf te overtuigen dat marketing werkt. Daarbij zijn ze vaak succesvol, maar vaak ook door een wat gemanipuleerde uitkomst. Dat mag je ook wel verwachten van marketeers natuurlijk, dat ze in staat zijn om op z'n minst hun eigen marketingafdeling zo goed mogelijk te marketen. Maar eens het wat minder gaat met het bedrijf, of de realiteitszin door begint te dringen bij het management, zullen deze budgetten flink worden gekort. Dit zal weer ten koste gaan van de inkomsten van de Meta's en de Alphabets van deze wereld.

Uit de filing (13-F) bij de SEC blijkt dat Berkshire Hathaway, het investeringsvehikel van Warren Buffett, in het laatste kwartaal van 2023 de positie in Apple iets heeft verkleind. Daarnaast verkleinde het posities in HP en Paramount Global. De posities in oliebedrijven Occidental Petroleum en Chevron werden uitgebreid. Dus tech wordt verkocht en olie wordt gekocht.

Ook de bekende belegger Stanley Druckenmiller bouwde zijn positie in grote tech-aandelen af. Zijn investeringsvehikel Duquesne Family Office heeft aandelen van Alphabet, Amazon, en Broadcom verkocht, en tegelijkertijd aandelen opgepikt van de grote goudmijn-exploitanten Barrick Gold Corp. en Newmont Corp. Overigens moet worden opgemerkt dat Nvidia zijn grootste positie blijft. Deze bleef onveranderd groot met een waarde van bijna 550 miljoen dollar.

Ondertussen, echter, verkopen insiders het aandeel Nvidia fors. De afgelopen drie maanden waren er twee bestuursleden die in totaal 133.000 aandelen verkochten voor in totaal zo'n 67 miljoen dollar. Het afgelopen jaar werden er door insiders bijna 700.000 aandelen Nvidia verkocht, wat in totaal bijna 290 miljoen dollar opleverde. En daar tegenover stond geen enkele insider die aandelen Nvidia kocht.

Nu zijn insiderverkoop niet per definitie een negatief signaal. Er kunnen allerlei redenen zijn waarom insiders verkopen (zoals bijv. een echtscheiding, de aankoop van een woning, enzovoort), maar de bedragen, de aantallen, en het feit dat het hier om verschillende insiders gaat, doen ons concluderen dat het aandeel eerder op de top lijkt te zitten dan andersom. Of weten ze iets wat de massa niet weet? Dat er wat vraagtekens zijn bij de boekhouding van Nvidia ([zie ook zijbalk](#)) helpt de perceptie in ieder geval niet.

En hoe staat het ondertussen met 'de economie'? We stipten net al even de consument aan, maar economisch gezien staat het er vrij goed voor ... als we de economen mogen geloven. De meesten denken dat het ergste achter de rug is, en verwachten een "soft landing" van de economie (of beter). Het vaak defensieve IMF is vrij positief en zelfs 'Dr. Doom' Nouriel Roubini, die bekendstaat om zijn pessimistische kijk, is momenteel relatief optimistisch.

Don't Count on a Soft Landing for the Global Economy

Feb 2, 2024 | KENNETH ROGOFF

Een van de weinige economen die het anders ziet, is Kenneth Rogoff. Volgens hem is er weinig reden tot optimisme. Hij noemt, [in dit opiniestuk](#), o.a. China, waar de lagere economische groei en de zorgelijke staat van de vastgoedmarkt kan leiden tot 'een verloren decennium'. Ook ziet hij een alarmerende toename van oplopende financiële tekorten van landen wereldwijd.

2023 NVIDIA Corporation Annual Review

Notice of Annual Meeting
Proxy Statement
Form 10-K

Er komt wat kritiek op de boekhouding van Nvidia. Wanneer een bedrijf producten verkoopt zoals o.a. microchips, moet het wachten tot deze producten geleverd zijn om het als omzet te mogen boeken. Diensten kunnen echter wel in rekening worden gebracht voordat ze zijn voltooid, en dit is precies wat Nvidia heeft gedaan [volgens dit artikel](#): chips als omzet geboekt voordat ze waren geleverd. Op zich niet zo'n ramp, maar wat als er leverings-issues zijn of een van hun grote klanten (goed voor 20% van hun omzet) besluit orders te cancellen? Vooralsnog ook geen ramp, want er is nog voldoende vraag naar chips, maar het is toch wel opmerkelijk.

Naast de crisis in onroerend goed in China, is het ook in andere delen van de wereld zorgelijk. Dat begon vorig jaar duidelijker te worden toen diverse regionale banken in de VS omvielen en Credit Suisse in Zwitserland noodgedwongen door UBS werd overgenomen. Recent kwam New York Community Bancorp (NYCB) ook in de problemen vanwege financieringen van commercieel vastgoed. Door hogere rentes, thuiswerken, en overaanbod dalen de prijzen van commercieel vastgoed.

Deutsche Bank

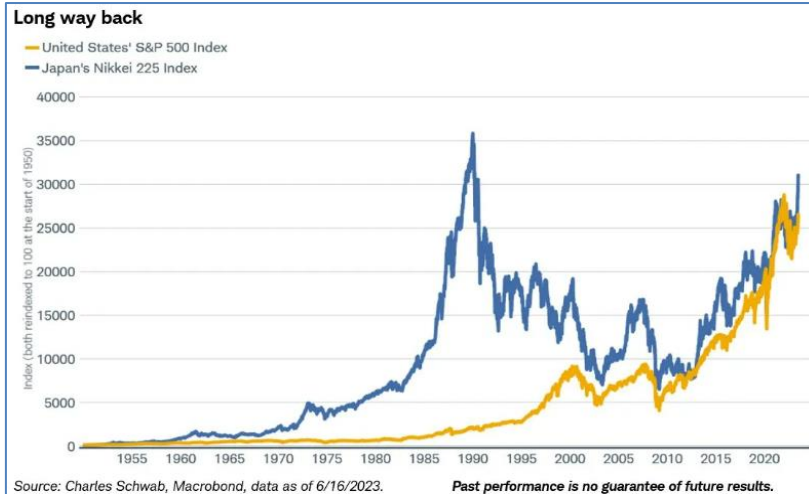

Ook in Europa zijn er problemen. In Duitsland, bij Deutsche Bank, en Scandinavië zijn er banken met een grote blootstelling aan dit vastgoed. Er zijn banken die de afschrijvingen op het commercieel vastgoed niet kunnen dragen. Naast het probleem van commercieel vastgoed zijn er ook banken die terughoudend zijn in het uitschrijven van nieuwe kredieten. Dit is geen goed signaal voor de banken, maar ook niet voor de economie in het algemeen, die draait op krediet.

Aangezien de helft van de wereld verkiezingen heeft dit jaar, zullen zittende regeringen extra stimuleren en tekorten op laten lopen om de kans op herverkiezingen te vergroten. En met hogere schulden en hogere rentes zal men wel moeten maatregelen nemen. Rogoff sluit zijn opiniestuk dan ook af met de volgende woorden: *"Nu de wereld weer een turbulent jaar tegemoet gaat, moeten de beleidsmakers en de analisten in gedachten houden dat een zachte landing weinig betekent als de landingsbaan zich in aardbevingsgebied bevindt."*

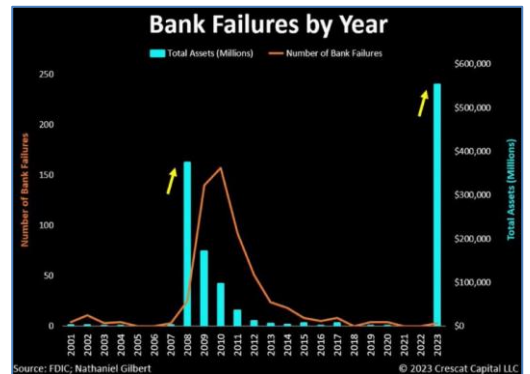

Ook in Londen is het merkbaar dat het commercieel vastgoed onder druk staat. Deze maand werd het voormalige kantoor van Bear Stearns met korting van 60 procent verkocht (van 270 miljoen naar 110 miljoen pond). Dergelijke kortingen zijn standaard geworden voor vergelijkbare kantoren op Canary Wharf. Daarmee is de prijsdaling voor kantoren in Londen nu gelijk aan die in San Francisco, waar eind vorig jaar nog het voormalige hoofdkantoor van Standard Oil met 60 procent korting werd verkocht voor 35 miljoen dollar.

Wij kunnen ons vinden in die opinie van Rogoff, en dan heeft hij het nog niet eens over het probleem van commercieel vastgoed (zie ook zijbalken). Ondertussen lijkt er op de beurs echter niets aan de hand te zijn. De beurs stijgt vrolijk verder. Op een moment zal de piek echter bereikt zijn, en dan wordt het dalen. Het timen van een piek is niet mogelijk - het kan nog jaren duren - maar we kunnen wel al vaststellen dat we nu in **bubbel-territorium** zijn aanbeland.

Belegger Han Dieperink vergeleek recent de huidige Amerikaanse aandelenmarkt met die van Japan in de jaren 90, net voordat de aandelenbubbel daar barstte. Destijds was de Japanse aandelenmarkt drie keer groter dan het aandeel van de Japanse economie in de wereldeconomie. Op dit moment geldt hetzelfde voor de VS. Het gewicht van Japan ging richting de 50%, en dat van de VS is nu meer dan 70% procent. Toen was het onwaarschijnlijk dat Japan goed zou worden voor 50% van alle winsten wereldwijd, en nu is het onwaarschijnlijk dat de VS in de nabije toekomst goed zal zijn voor meer dan 70% van alle winsten wereldwijd.

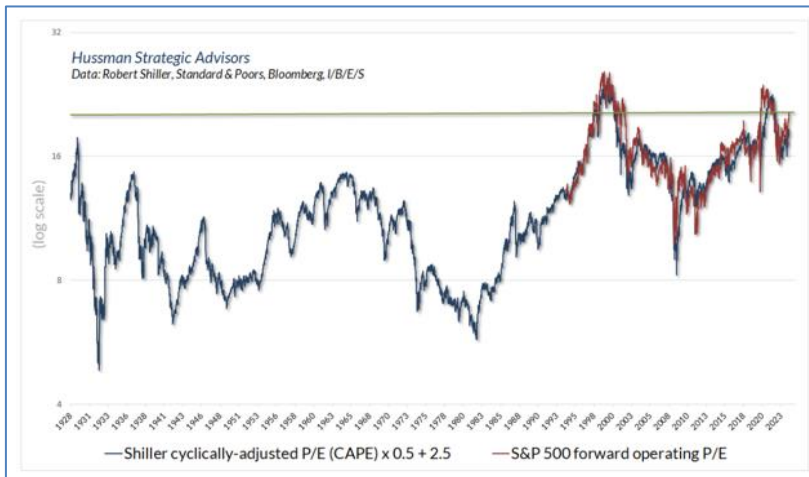

In 2023 gingen er 'maar' vier financiële instellingen failliet, maar samen bezaten ze meer activa dan de banken die faalden tijdens de hele bankencrisis in 2008. Toen gingen er meer dan 150 instellingen failliet en was er zo ook direct 'besmettingsgevaar' richting de reële economie.

Nu is het nog niet zo erg als tijdens de financiële crisis (het domino-effect), maar het zal niet zomaar voorbijgaan. Problemen in de vastgoedsector zijn vaak zo groot dat het een probleem wordt voor de financiële sector en daarmee een probleem voor het financiële systeem. Een manier om dat draaglijk te maken, is door op tijd de rente te verlagen. Nu de bankencrisis van het voorjaar van 2023 nog niet is opgelost (en zich lijkt te herhalen), komt het moment van zo'n renteverlaging dichterbij, maar tot op heden is er nog geen renteverlaging van de FED of van de ECB.

Als we de verwachte koers-winstverhoudingen van de S&P 500 erbij pakken (rode lijn), dan komt deze in de buurt van eerdere pieken (1999 en 2020), waarop de beurs fors daalde ([zie ook zijbalk](#)). We zouden kunnen stellen dat dit een "bubbel-indicator" is, maar ook hier geldt dat een correlatie niet noodzakelijk causale zekerheid verschaft. En daarbovenop: waarderingen zijn subjectivistisch. Het is simpelweg niet mogelijk om een objectieve waardering te maken. Het kan nog veel verder doorgaan in het extreme, maar dat gezegd zijnde: hoge relatieve waarderingen zijn wel een bubbel-indicator.

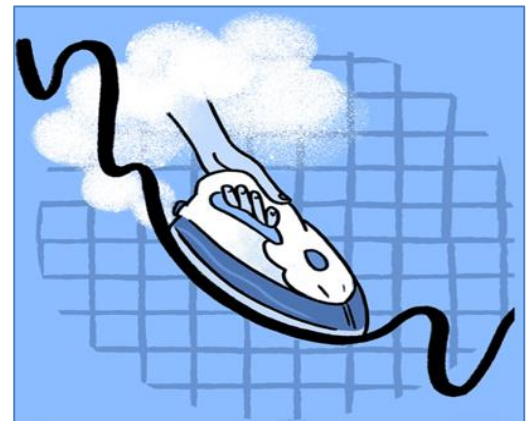
History Shows Tech Bubble Has a Little More to Run, BofA Says

"Bubble"	Index	Trough-to-Peak Rise	Peak Valuation (P/E)
Japanese stocks, 1986-1989	Nikkei 225	149%	67
Dotcom bubble, 1998-2000	Nasdaq Composite	192	65
FAANG stocks, 2020-2021	NYSE FANG+ Index	229	60
Magnificent 7, December 2022-	Magnificent 7	139	45

Source: Bank of America, Bloomberg

Waarschijnlijk valt de piek samen met een piek in Amerikaanse aandelen, en dat wordt op dit moment bepaald door de Magnificent 7. Nogmaals: het is logisch dat de aandelen van deze bedrijven aan de dure kant zijn. Met data centra, cloud en AI zit er waarschijnlijk nog groei in. Maar hoeveel groei? En rechtsvaardigt dit deze enorme waarderingen? Het positieve sentiment lijkt eerder te zijn vervormd tot (blinde) euforie, maar het probleem hierbij is dat beurzen die voor lange tijd extreem positief zijn daarna vaak omschakelen naar extreem negatief. Vergeleken met eerdere 'tech-bubbels' zit er wel nog wat ruimte in, maar ik zou mijn geld er niet op inzetten.

En aan de andere kant van het spectrum zien we de prijzen van grondstoffen (wat ook min of meer geldt voor de aandelen van de grondstofbedrijven) in de buurt van historische nominale en inflatiegecorrigeerde dieptepunten ten opzichte van de Amerikaanse aandelen, ondanks de chronische onder-investeringen, problemen in de leveranciersketens, en de kosteninflatie van de afgelopen jaren.

CAPE Ratio

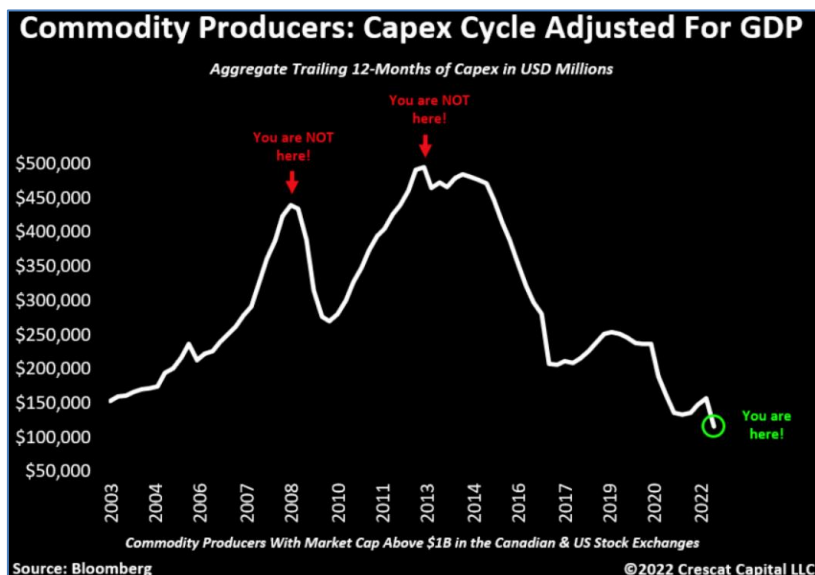
[ˈkɑp ˈrɑ-shē-ō]

A valuation measure that uses real earnings per share over a 10-year period to smooth out fluctuations in corporate profits.

Ook de Shiller PE CAPE ratio (vernoemd naar Robert Shiller) vertelt ons dat de beurs momenteel zeer hoog gewaardeerd is, maar dat we nog niet op het niveau van 1999 staan. Deze veelgebruikte ratio gebruikt een voor cycli gecorrigeerde koers-winst-verhouding. CAPE staat voor "Cyclically Adjusted Price Earning". Er wordt niet alleen gekeken naar de meest recente jaarwinst, zoals de traditionele k/w ratio doet, maar ook naar voor inflatie gecorrigeerde winsten van de afgelopen 10 jaar. Hiermee zorg je dat enorme, eenmalige uitschieters 'uitgemiddeld' worden. Deze Shiller ratio correleert bijna één op één met de verwachte koers-winstverhoudingen van de S&P 500 ([zie ook hoofdbalk](#)).

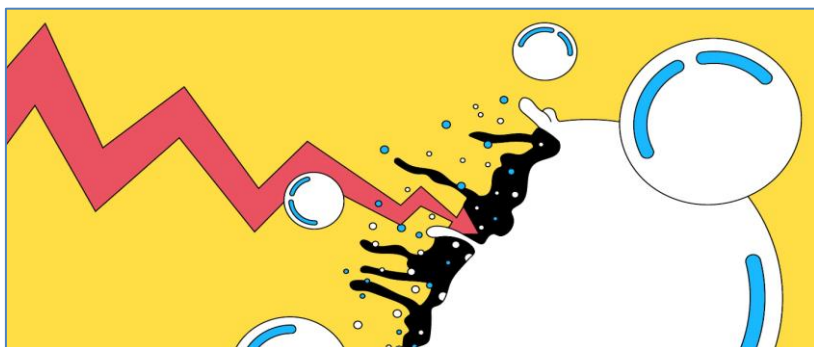
RUSSELL 3000 INDEX

Niet alleen bij de S&P 500 zien we dat een klein percentage van de aandelen verantwoordelijk is voor het grootste deel van het rendement. Ook bij de Russell 3000 (hier zitten de 3000 grootste beursgenoteerde Amerikaanse bedrijven in) zien we dit fenomeen. De top staat op recordhoogte, maar 84% van de index noteert onder de piek uit 2021. Kijken we naar de Russell 2000, dan is SMCI (Super Micro Computer Inc.) op moment van schrijven verantwoordelijk voor meer dan 75% van de winst van de gehele index van dit jaar, terwijl de andere bedrijven heel weinig aan het rendement hebben toegevoegd. Dit zijn bubbel-indicatoren.

Er zijn veel redenen om kapitaal nu richting grondstoffen te dirigeren, vooral nu voor de meeste CEO's aandeelhouders-rendement meer van belang is dan investeren. Veel grondstoffen noteren rond de marginale kosten en onder de AISC, terwijl de onder-investeringen steeds ernstiger werden, met ogenschijnlijk weinig gevolgen voor de marktprijzen, tot 'uit het niets' de prijzen van o.a. thermische kolen, nikkel en uranium exploderen.

Dat is het moment dat beleggen in ondergewaardeerde bedrijven, zoals oliebedrijven, weer op waarde wordt geschat. Wanneer al het geld richting de grote tech-aandelen is gegaan en we op of nabij de piek komen, dan wordt het geld uit deze indices en tech-aandelen gehaald, en dan kan het hard gaan. Dan kunnen de Magnificent 7 aandelen hard dalen, net als de reguliere indices zoals de S&P 500 en MSCI World. Het valt moeilijk te zeggen of dat moment al is aanbroken. Wellicht niet, maar het feit dat insiders en grote beleggers big tech verkopen en een aantal van hen ook richting grondstoffen gaan, toont ons dat het in ieder geval niet meer veraf is.

Voor wie nu nog wil beleggen in indices zoals de S&P 500: wees gewaarschuwd. We zijn in bubbel-territorium aangekomen en we naderen de piek, alleen kan niemand met zekerheid weten wanneer die piek zal worden bereikt. Als uw beleggingshorizon lang is (meer dan 10 jaar), u niet al uw geld in indices stopt, en u indices selecteert waarin big tech niet zo prominent aanwezig is, dan is dat zeker nog verdedigbaar, maar anders zou ik het niet (of beperkt) doen.

Peter Tros

Een andere reden voor de verdere stijging van big tech aandelen is de duurzaamheidsbeweging. Grote tech-bedrijven scoren hoog op de duurzaamheids-rankings omdat ze niet in 'vervuilende' industrieën actief zijn en omdat ze 'duurzaam' beleid zouden voeren. Vertel mij maar eens waarom een bedrijf als Microsoft duurzaam zou zijn. Ik zie het niet.

Aan de andere kant gaan steeds meer institutionele beleggers uit de fossiele brandstoffen omdat deze niet duurzaam zouden zijn. Er is maatschappelijke druk om uit deze bedrijven te gaan, zodanig veel dat het de vraag wordt in hoeverre je het nog als een organische markt kan benaderen. Er zijn dan ook forse onderwaarderingen ontstaan in de aandelen van bedrijven actief in fossiele brandstoffen.

Update beleggingsrooster

Agnico Eagle Mines | AEM

Vorige week kwam Agnico Eagle Mines met de publicatie van hun jaarcijfers. Met een recordproductie en relatief lage kosten was het een goed jaar voor Agnico Eagle. De omzet over 2023 was 6,6 miljard dollar, 15% hoger dan in 2022. De netto winst kwam uit op een kleine 2 miljard dollar, 190% hoger dan in 2022. Hierdoor kwam de winst per aandeel uit op 3,97 dollar, een stuk hoger dan de 1,53 dollar in 2022, en 44% hoger dan de analisten hadden verwacht.

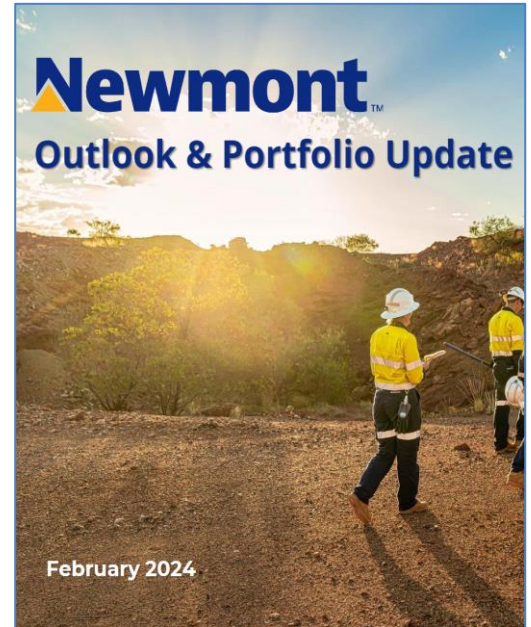

Goede cijfers dus. Met name de stabiele en hoge productie in Canada (de Detour Lake mijn en het Canadian Malartic Complex) was goed nieuws. De gemiddelde AISC voor een ounce goud was 1227 dollar in het vierde kwartaal en voor het gehele jaar 1179 dollar per ounce. Dit zijn relatief lage kosten. Voor volgend jaar wordt een AISC verwacht van rond de 1225 dollar per ounce. Dat is een stijging van 4% tegenover vorig jaar. Een acceptabele stijging.

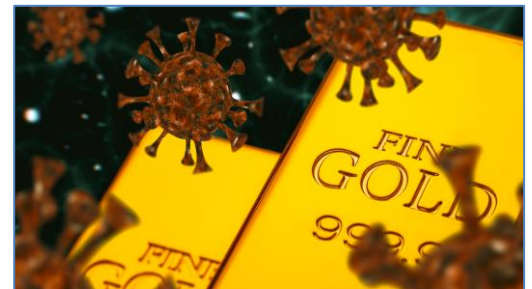
Ondertussen werd er weer een kwartaaldividend van 0,40 dollar vastgesteld. De ex-dividenddatum is 29 februari en het dividend wordt op 15 maart uitbetaald. Op jaarbasis is dit 1,6 dollar, wat een rendement inhoudt van ruim 3%. De verwachting is dat de komende kwartalen het kwartaaldividend zeker kan worden aangehouden en niet zal worden verlaagd (eerder verhoogd).

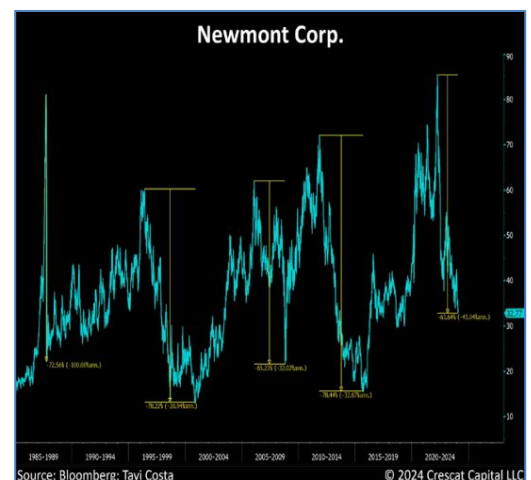
Newmont Corporation | NEM

Newmont viel, net als Agnico, ten prooi aan het negatieve sentiment rond goudmijnaandelen. De koers daalde op korte tijd van 43 naar 32 dollar.

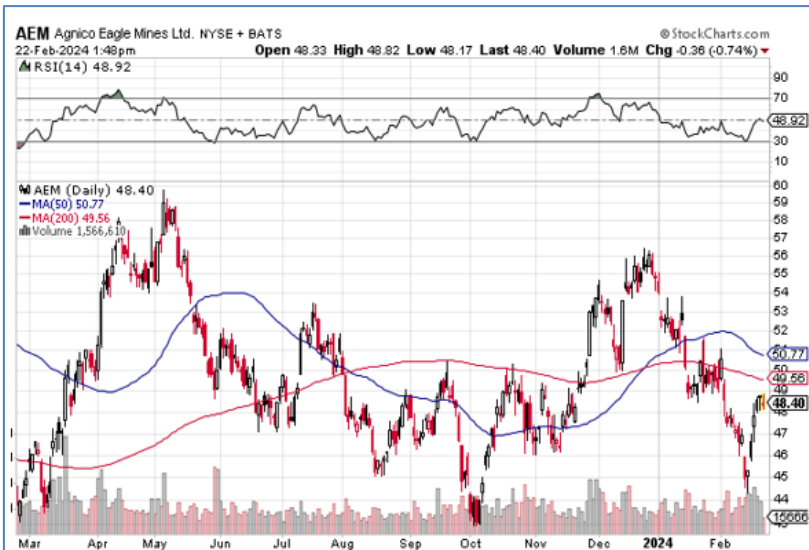
Ondanks een hoge goudprijs daalde de koers van Newmont naar het laagste punt sinds de 'covid-crash' in 2020. Toen noteerde de goudprijs op 1450 dollar per ounce, en nu rond de 2000 dollar / ounce.

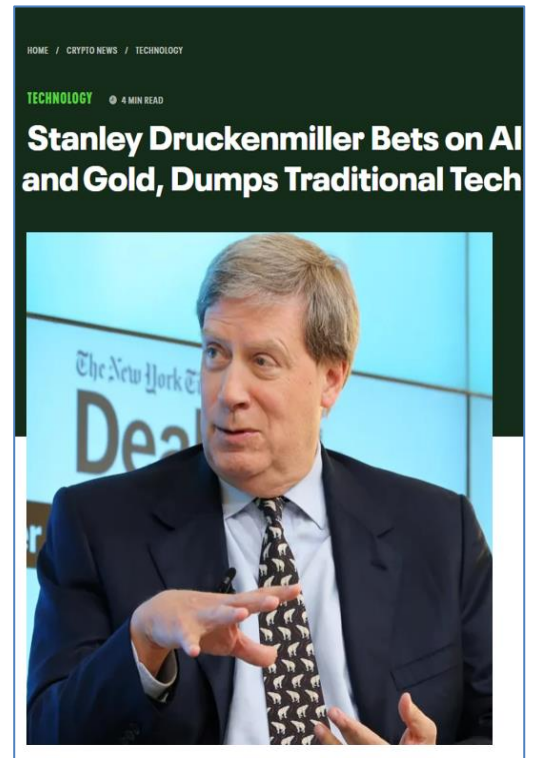
De terugval in de koers van de afgelopen tijd was bijna even groot als de terugval in de financiële crisis van 2008/2009. Dit zou wel eens de grootste discrepantie in de geschiedenis kunnen zijn tussen de goudprijs enerzijds en de prestaties van de goudmijnaandelen anderzijds. Maar: dit biedt dan wel weer kansen, en zeker op langere termijn.

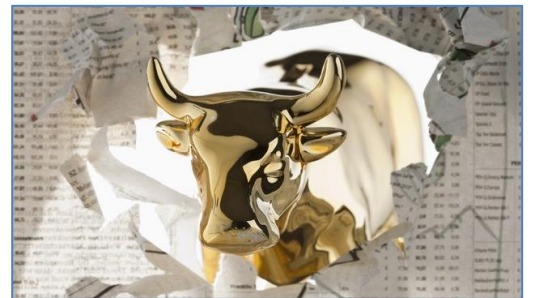
De koers van het aandeel was echter wat gedaald en ging mee met de wat lagere goudprijs. Het sentiment in de goudmijnaandelen (zie ook zijbalken) is nog steeds laag, en dat zien we dan ook terug in de koersen van giganten als Agnico en Newmont.

Conclusie: Prima kwartaal- en jaarcijfers voor Agnico, met een hoge productie en relatief lage kosten. Met Agnico hebben we een top-goudmijnbedrijf met hoge marges, hoge reserves op Tier-1 locaties, een sterke balans, en aantrekkelijke aandeelhoudersvergoedingen. Dit is momenteel dan ook ons favoriete goudmijnaandeel. Hoewel geen enkel goudmijnaandeel zonder risico's is, springt deze er het beste uit. Het sentiment rond de mijnen is echter nog steeds heel laag. Dat moet een keer draaien, maar tot die tijd kunt u dit aandeel accumuleren en ieder kwartaal dividend ontvangen.

Niet voor niets kocht de bekende belegger Stanley Druckenmiller recent aandelen van Newmont en Barrick, de twee grootste goudproducenten, voor in de portefeuille van zijn investeringsvehikel.

Gezien de noodlijdende staat van deze sector en de waarschijnlijkheid van een historische uitbraak van de goudprijs, zou dit wel eens een van de meest asymmetrische kansen kunnen zijn in de huidige markten.

Conclusie: Newmont was ook slachtoffer van het huidige sentiment rond de goudmijnaandelen. Ondanks een hoge goudprijs daalde de koers naar het laagste punt sinds 2020. De discrepantie tussen de goudprijs en de goudmijnaandelen is groot, en dit kan - zeker op langere termijn - kansen bieden.

Lezersvragen

De lezersvragenrubriek vormt een centraal onderdeel van de SC-edities. Safecapital is een gemeenschap en de interactie tussen de abonnees en ons team, maar ook tussen de abonnees onderling, is dan ook belangrijk. Via support@safecapital.eu kan u bij ons terecht met uw vragen over hoofdanalyses, het beleggingsrooster en de investeringspiramide, problemen die u ervaart bij het aankopen of bewaren van edelmetalen, en zelfs met meer algemene bedenkingen of ideeën. Vergeet verder niet dat u door [in te loggen op de site](#) iedere editie kan raadplegen, alsook diverse dossiers en zelfs het MACRO Trends archief. Indien u op zoek bent naar een specifiek onderwerp, kan u op de [Kennisbank](#) een kernwoord ingeven, waarop relevante edities en video's worden weergegeven.

Online Ont-moeten

Beste Brecht,

Bij deze wou ik jullie nog feliciteren met de lancering van het Safe-capital platform. Het is super om op deze manier met andere leden te kunnen verbinden. De toepassing om ook lokaal te ont-moeten met 10 mensen in de buurt is een fantastisch idee. Alleen blijven de expats onder ons zo een beetje in de kou staan. Daarom heb ik een [groep opgericht voor expats en leden die online willen verbinden](#).

Is er een manier waarop jullie alle expats voor deze meetings kunnen uitnodigen? En zou dit initiatief ook even vermeld kunnen worden in de volgende publicatie? Uiteraard zijn alle leden welkom, expats en niet-expats, om in deze groep online te verbinden. Alvast bedankt!

Beste groeten,

Bezorgde Bert

Dag Bert,

Het is moeilijk voor ons om de cirkel van de 10 dichtstbijzijnde leden helemaal open te zetten naar de hele wereld. En dat kunnen/willen we om privacyredenen eigenlijk ook niet doen. Maar wat je ev. wel kan doen, is een "Safecapital Expats" Zoom-meeting aanmaken en de link daarvan posten op het Platform? Doe je dat, dan ben ik bereid om het op te nemen in de volgende editie.

Beste groeten,

Brecht Arnaert

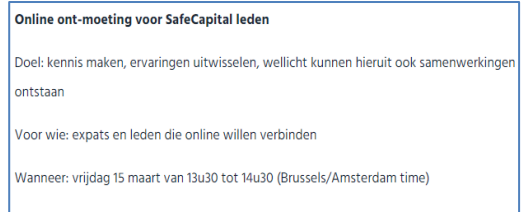
(zie zijbalk)

Indien uw vraag interessant is voor de Safecapital-gemeenschap, dan nemen wie die geanonimiseerd op onder collectief pseudoniem "Bezorgde Bert".

Beste Brecht,

Ik heb een Zoom-meeting voorzien op 15 maart. De details, waaronder de link, heb ik gedeeld in de eerder vermelde groep. Mijn dank om dit op te nemen.

Trouwens: ik ben het helemaal eens met wat u zei tijdens het voorbije event. Er is al heel veel gepraat de voorbije jaren. Veel mensen zijn bewuster geworden. Het komt er nu op aan om vanuit dat weten ook echt iets te gaan doen. Daarom deze poging om te verbinden met mede-leden die actief willen meebouwen aan een betere samenleving. Nogmaals dank voor dit initiatief.

Beste groeten,

Bezorgde Bert

LOYAL

Beste Brecht,

Ik had een vraag/opmerking over de LOYAL-status. Ik vind het een beetje jammer dat het alleen opgaat voor de mensen die de laatste twee bijeenkomsten hebben bijgewoond. Ik meen mij te herinneren dat wie een abonnement voor meerdere jaren had afgeloten ook als LOYAL werd gezien? In ieder geval: sinds het begin van MT ben ik een trouwe abonnee, en doorheen de jaren schreef ik me ook vaak in om online te kunnen volgen, met financiële bijdrage. Maar ondertussen zijn enkel de mensen die de laatste twee events fysiek hebben bijgewoond LOYAL, los van hoeveel jaren ze reeds geabonneerd zijn?

Alvast bedankt voor uw reactie.

Beste groeten,

Bezorgde Bert

Dag Bert,

De LOYAL-status gold in oorsprong voor de eerste 500 mensen die zich hadden aangemeld bij Safecapital, dat klopt. Dat deed ik zo omdat ik een nieuw begin moest maken. Nieuw blad, nieuwe start. Daardoor werd de vroegere regel, waarbij men de LOYAL-status behield zolang men één van de laatste twee keren kwam, even buitenspel gezet. Maar niet permanent.

Sinds de start van Safecapital zijn er nl. al vier events geweest:

- 1) De Safecapital Nieuwjaarsreceptie van 21 januari 2023 (Gent)
- 2) De Safecapital Lentemeeting van 27 mei 2023 (Gent)
- 3) De Safecapital Herfstmeeting van 23 september 2023 (Utrecht)
- 4) De Safecapital Wintermeeting van 27 januari 2024 (Eindhoven)

Dit houdt in dat de eerste 500 abonnees van de LOYAL-status konden blijven genieten tot en met de Safecapital Lentemeeting van 27 mei 2023. Vanaf dan was er genoeg data om de oude regel weer toe te passen, en wie er bij de Herfstmeeting niet bij was, laat staan bij de Wintermeeting te Eindhoven, verloor die status dus.

(zie zijbalk)

In ons systeem staat niet dat u fysiek aanwezig was bij één van deze twee laatste bijeenkomsten, en de online aanwezigheid via de livestream telt inderdaad niet mee voor het behoud van de LOYAL-status.

Dit alles om u meer inzicht te verschaffen, zodat er in de toekomst geen frustratie hoeft te ontstaan. Het was nl. niet zo eenvoudig om een systeem te bedenken dat trouwe bezoekers van de studiedagen kon belonen maar ook enige flexibiliteit kon verschaffen, zodat men niet iedere keer aanwezig 'moet' zijn. Iedereen is wel eens verhinderd. Echter ...

Omdat u zo enthousiast bent om te komen en de moeite doet om mij te schrijven, heb ik u per hoge uitzondering (zelfs al was u de laatste twee events niet fysiek aanwezig) weer aan de LOYAL-groep toegevoegd. Als u nu inlogt, en een fysiek ticket voor de SC-Lentemeeting bestelt, dan zal uw korting automatisch toegekend worden, bovenop de abo-korting. Laat u ons even weten of dit lukt?

PS. Op 24 uur ging al een derde van de tickets de deur uit, dus best snel zijn.

Beste groeten,

Brecht Arnaert

Beste Brecht,

Bedankt voor de geste en uw uitgebreide uitleg! Het is gelukt zo.

Beste groeten,

Bezorgde Bert

Project in het Zuiden

Beste Safecapital abonnees,

Beste vrienden,

In [SC-editie #012 \(p. 13\)](#) deelde ik met u mijn voornemen voor een gemeenschapslocatie in Portugal of Spanje. Wanneer ik hierover met mede-abo's spreek, reageert iedereen enthousiast. In die editie staat meer info over mijn idee rond dit "inspiratie-centrum", mijn achtergrond die zal helpen bij het realiseren van dit project, en mijn zoektocht naar ondernemers die dit project een warm hart toedragen.

In deze opvolging kom ik wat praktischer uit de hoek, met een aantal suggesties/locaties in de omgeving van Comporta (onder Lissabon) en Estepona (nabij Malaga). Alles links zijn onderaan te vinden.

Dit is het nieuwe investeren. Hoewel het niet uitgesloten is dat dit winstgevend kan worden, los van de potentiële waardeestijging van de locatie op termijn, staat dat niet centraal. Investeren doet u hier vooral in het eigen geluk, en dat van anderen, door het realiseren van een fantastische locatie waar u steeds heen kan voor bijv. een retraite, (mentaal) herstel, of een weekendje uit. Wie meer info wil, mag mij altijd contacteren (mail onderaan). Dat kan bijv. gaan over mogelijke panden (keuzecriteria en voor- en nadelen), een mogelijke aanpak voor aanwezigheden (en de coördinatie daarvan), de rollen die we elk kunnen vervullen, een realistische tijdslijn, het huidige begrotingsvoorstel, en eigen voorstellen of alternatieven.

Merk op: zoals vaker besproken op de Safecapital Meetings is het nog maar de vraag hoe de aankomende turbulentie zich de komende jaren zal manifesteren. Iedere verandering kan niet enkel impact hebben op de financiële realiteit van dit project, maar ook op bijv. de keuze van de locatie - waar is het goed en veilig vertoeven? Bijgevolg mogen jullie mij ook steeds mailen indien jullie meningen hebben over wat een realistische tijdslijn is - is dit voor 2024, of eerder 2025?

Mijn huidige tijdslijn is dat ik uiterlijk oktober dit jaar deze stap wil gaan realiseren, idealiter op één van onderstaande locaties (maar ook over mogelijke alternatieven mag u mij mailen). De vraag die zich natuurlijk voordoet, is hoe dit er concreet uit ziet. Indien u mij mailt, kan ik een begrotingsvoorstel doorsturen (dit wordt later in detail uitgewerkt door een bevoegd persoon). Bij deze de links:

Opties Portugal:

[Optie 1](#) | [Optie 2](#) | [Optie 3](#) | [Optie 4](#)

Opties Spanje:

[Optie 1](#) | [Optie 2](#) | [Optie 3](#) | [Optie 4](#) | [Optie 5](#) | [Optie 6](#)

Hartelijk dank,

[Erik Robert Robertson](#)

erobertson@xs4all.nl

(zie zijbalk)

Beste Erik,

Zoals besproken werd uw zoektocht naar mede-ondernemers opgenomen. Bij deze wil ik u en de abonnees nog even context geven bij de graad van mijn betrokkenheid.

Momenteel vind ik het (nog) niet gezond om het label Safecapital ook 'officieel' aan een Clubhuis te hangen, omdat we nog niet genoeg de waarden hebben gecultiveerd van waaruit dat Clubhuis zou werken. Die waarden - Holisme, Autonomie, Loyauteit, Lichtvoetigheid, en Overvloed - zouden de basis moeten kunnen vormen. Die heb ik echter voor mezelf nog niet zo lang helder, laat staan dat ik ze nu al zou toepassen op een concreet project als dit. Daarom dat ik voorlopig nog niet 'meega'. Ik voel dat de tijd nog niet rijp is, en onze community nog te klein is. Het is momenteel ook te *hands-on* voor mij om mij in te kunnen zetten als bijv. trekker voor de financiering.

Ik zou zeggen: ga er zelf voor, op uw eigen voorwaarden, en misschien dat we later, eens gevestigd, nog in overleg kunnen zien hoe we het aan Safecapital kunnen linken (als u dat tegen dan nog zou willen). Want ik ben overtuigd van uw goeie intenties, uw kunnen, en van uw engagement voor deze gemeenschap. Daarom dat ik nogmaals uw 'zoekertje' laat opnemen in deze editie.

Wie geïnteresseerd is, kan contact met u opnemen, maar laat ons voorlopig het SC-label er nog niet aan verbinden. Succes!

Beste groeten,

Brecht Arnaert

==

Beste Brecht,

Fijn om te weten dat de deur blijft openstaan, en mijn volle begrip voor uw huidige visie en positie omtrent dit project.

De intentie van deze inzending is nu vooral om na te gaan hoe de lezers reageren, wat hun bedenkingen zijn, en of er realistisch gesproken een draagvlak hiervoor is. Ik ben benieuwd!

Met waardering,

Warme groet,

Erik Robert Robertson

De Safecapital Studiedagen

steeds een belevenis

De Safecapital Studiedagen in het voorjaar gaan meestal over het financiële, en in het najaar meestal over het filosofische. Zoals u weet, zijn beide eigenlijk niet van elkaar te scheiden, en is het even belangrijk productief te denken als productief te investeren.

Voor wie nog nooit gekomen is: de publieksprijs voor een studiedag is 369 EUR. Maar dat is de prijs voor wie geen abonnee is. Wie dat wel is, betaalt nog 289 EUR, en wie één van de twee laatste keren naar een studiedag kwam, die mag aan het **LOYAL** tarief komen, wat nog 249 EUR kost.

Niets gaat boven een fysieke ontmoeting. Keer op keer horen we van jullie hoe aangenaam het is eens samen te kunnen zijn met mede-abonnees en met ons. Op iedere samenkomst voelen we dan ook dat Safecapital niet zomaar een 'beleggingsblaadje' is, maar een ware gemeenschap. Hopelijk bent u er de volgende keer ook bij!

Brecht Arnaert

Safecapital Boekentips

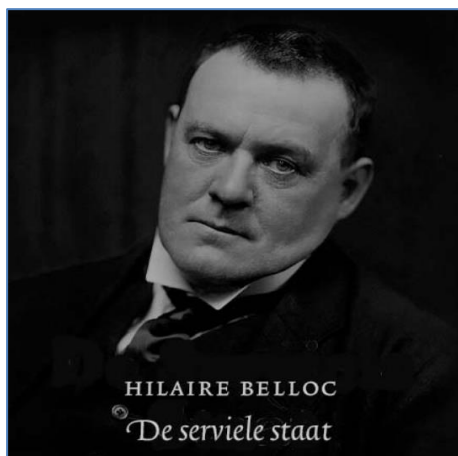
cultiveer uw geest

"De macht van de onzichtbare bankiers"

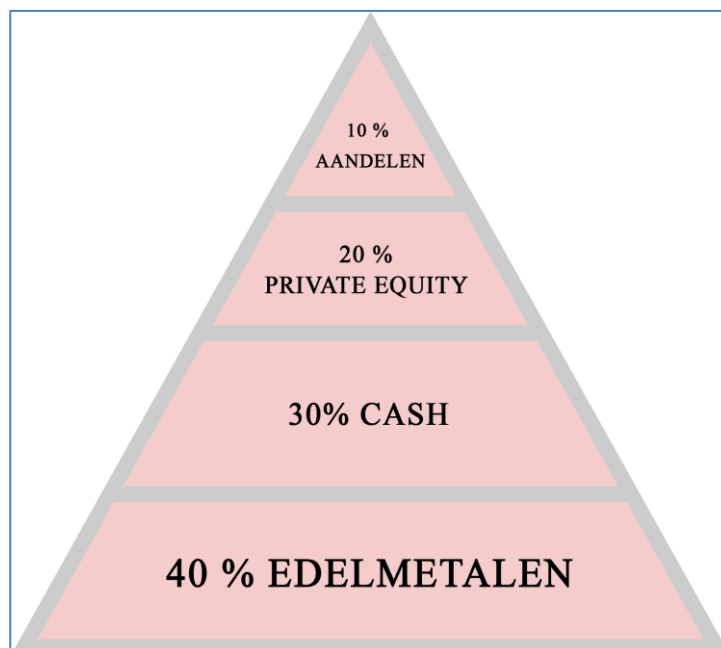

"De Oostenrijkse School"

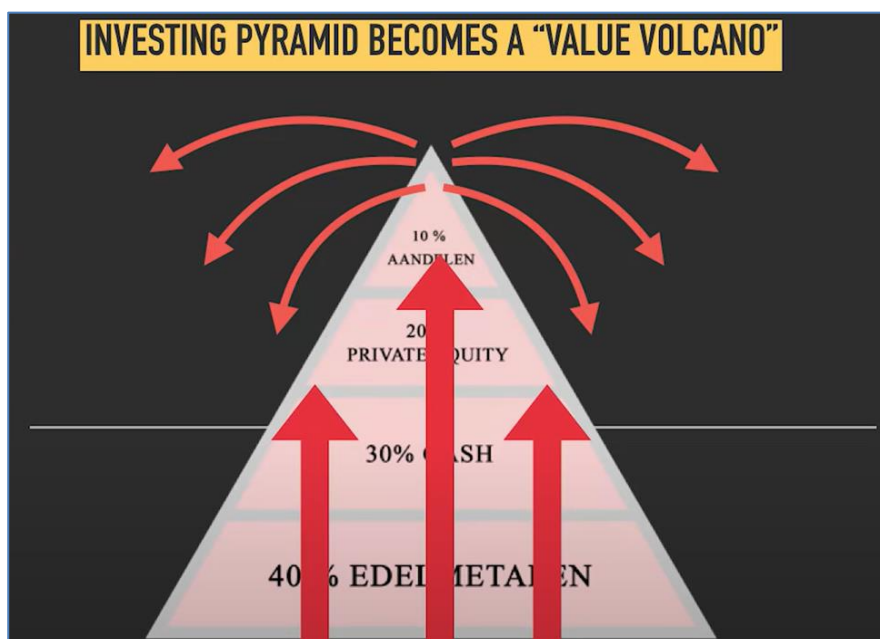
"De Serviele Staat"

Onze investeringspiramide

De investeringspiramide is mijn methode om kapitaal veilig te stellen. De basis van deze piramide bestaat uit 40 % edelmetalen. Daarboven leg ik een laag puur liquide cash. Dit ten belope van 30 %, waarvan 40 % EUR, 40 % USD, 10 % CHF en NOK, en 10 % XMR en BTC. Daarboven investeer ik 20 % in "Private Equity", hetgeen aandelen zijn die niet op de beurs genoteerd staan. Pas dan, nadat de rest van de piramide stevig is gebouwd, investeer ik in publieke aandelen, en dit ten belope van (slechts) 10 %. In het beleggingsrooster kan u aandelen vinden die ik de moeite waard vind, maar ik druk u op het hart dat we ons in een totaal artificiële bull market bevinden, die op elk moment kan crashen.

RESPECTEER DEZE PIRAMIDE TE ALLEN TIJDE

[Bekijk zeker ook de bijhorende video \(in het Engels\) waarin ik deze uitleg meer uitgebreid doe.](#)

Het beleggingsrooster

Datum	Naam	Symbool	Instap	Nu	Winst/Verlies (incl. uitgek. div. *)	Risico	Advies
40 % in edelmetalen. Koop enkel FYSIEK en in kleine denominaties.							
30/06/2011	Fysiek goud (EUR)	XAU	1120	1871.24	67%	Laag	Kopen
30/06/2011	Fysiek zilver (EUR)	XAG	16.26	21.02	29%	Laag	Kopen
30 % in cash. Diversifieer weg uit de EUR, voornamelijk in USD.							
07/01/2012	Bitcoin (USD)	BTC	5.36	51001.02	951412%	Hoog	Kopen
12/03/2015	Monero (USD)	XMR	0.6	123.72	20520%	Hoog	Kopen
01/01/2014	Dollar (EUR)	USD	0.72	0.92	28%	Laag	Kopen
16/03/2018	Zwitserse Fr. (EUR)	CHF	0.85	1.05	24%	Midden	Houden
16/03/2018	Noorse Kr. (EUR)	NOK	0.1	0.08	-20%	Midden	Houden
20 % in Private Equity. Enkel voor wie de moeite doet naar de studiedagen te komen.							
2018	BioAegis	Augustus 2019: enorm succes - onze investering is verdubbeld.					
2019	The Last Front	The Last Front					
2022	PIN	In ontwikkeling					
10 % in publieke aandelen. Stap NOOIT in één keer in.							
Groeiaandelen (speculatief)						Risico	Advies
15/01/2014	NioCorp Developm.	NB.TO	2.3	3.23	40%	Hoog	Kopen
20/05/2014	Lightwave Logic	LWLG	0.75	4.25	467%	Hoog	Kopen
01/08/2018	Excelsior Mining	MIN.TO	0.92	0.135	-85%	Hoog	Houden
15/02/2019	Tudor Gold	TUD.V	0.28	0.88	214%	Hoog	Kopen
25/01/2020	Nanalysis Scientific	NSCI.V	0.59	0.52	-12%	Hoog	Kopen
15/01/2021	Sprott Physical U. Trust	U/UN.TO	9.08	29.1	220%	Hoog	Kopen
21/05/2021	First Majestic Silver	FR.TO	21.13	6.07	-71%	Hoog	Afbouwen
21/05/2021	SilverCrest Metals	SIL.TO	11.26	6.81	-40%	Hoog	Kopen
17/09/2021	Cameco Corp.	CCO.TO	30.47	55.35	82%	Hoog	Kopen
15/10/2021	Elysee Developm. Corp.	ELC.V	0.72	0.31	-53% (*)	Hoog	Kopen
01/04/2022	CryoMass Technologies	CRYM	0.28	0.056	-80%	Zeer Hoog	Kopen
03/03/2023	Green Impact Partners	GIP	8.42	3.51	-58%	Hoog	Kopen
06/10/2023	Triple Flag Precious Metals	TFPM	12.67	12.34	-2% (*)	Hoog	Kopen
Waarde/dividendaandelen (iets lager risico)						Verwacht div. rend.	Advies
19/05/2023	Agnico Eagle Mines	AEM	53.74	48.16	-8% (*)	3,35%	Kopen
03/11/2023	Newmont Corporation	NEM	38.69	30.89	-19% (*)	4,79%	Kopen
17/11/2023	Petrobras	PBR.A	14.65	16.99	16% (*)	17,21%	Kopen
04/01/2024	Ecopetrol	EC	12.32	11.94	-3% (*)	27,93%	Kopen
04/01/2024	MPC Container Ships	MPCC.OL	14.02	15.53	11% (*)	42,6%	Kopen

Het beleggingsrooster is de concrete vertaling van de investeringspiramide en begint met opzet 'onderaan', opdat u steeds terug zou rekenen naar goud. Als u winst neemt, verstevig dan eerst uw basis alvorens u in de hogere lagen iets onderneemt. Stap nooit in één keer in of uit een aandeel. Doe het in drie of zelfs vijf keer. Als een aandeel gezakt is na uw eerste aankoopsschijf, dan koopt u met korting in. Als het al gestegen is, dan heeft u alvast winst op het eerste deel. Ga zo door tot u "*fully invested*" bent. Investeer nooit met uw laatste geld, en enkel met geld dat u bereid bent te verliezen. En onthoud dat u bij het beleggen belaagd zult worden door twee emoties: hebzucht en angst. Schakel beide uit. Geloof geen verhaaltjes die u graag zou geloven, maar kijk zo nuchter mogelijk naar de feiten.